

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 1. maja 1872.

O b s e g: Še enkrat o novi cenitvi zemljiškega davka. — Razglas daril za pokončevanje pomladanskih hroščev (kebrov) na Kranjskem. — Dvanajst glavnih pravil umnega poljedelstva. (Dalje.) — Popotni opazek. — Potopisni listi slovenskega učitelja svojemu pobratimu. — Slovansko slovstvo. — Mnogovrstne novice. — Dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Še enkrat o novi cenitvi zemljiškega davka.

Po večem delu kranjske dežele se zdaj prerajtuje cenilna tarifa. To delo je prvo, katero okrajne komisije deloma morajo same dovršiti.

Možje, kateri ste po svojih volivcih poklicani v te komisije, spomnite se odgovornosti, katero ste s tem častnim poklicem na-se vzeli!

Če tudi postava za računstvo cenilnih tarif ne predpisuje Vam odločnih pravil (regelc), kako se ima računati (rajtati), vendar je neobhodno potrebno, računati in računati, vsak račun pa vtrditi z dokazom, za kaj ste tako računali. To je tudi že za tega del potrebno, da ob svojem času pri reklamacijah (pritožbah) imate kaj v roke vzeti. To, kar v računu morete podpreti z djanskimi dokazi, ima veljavo, ne pa le same besede, ki se ne dadó spričati z dokazi.

Kedar pa tarifo cenite zemljiščem, gledite na vse okoliščine, ktere imajo vpliv na zemeljne pridelke; zato pozvedite, ali se tu ali tam prideluje dobro ali slabo žito, gledite na lastnosti zemlje, na lego zemljišča: ali se lahko ali težko obdeluje, — na podnebje (toplo ali mrzlo, suho ali mokro), — na povodnje, točo, plaze itd., — na kmetijska poslopja, — na to, ali je kraj oddaljen ali blizo tacihi mest, kjer se pridelki lahko prodajajo, — ob kratkem rečeno, gledite na vse, kar kmetijstvo olajšuje ali pa mu težave dela in po takem ceno pridelkom povikšuje ali znižuje.

Postava za cenitev zemljišč od 24. maja 1869. leta je dobra, al izvršitev njena je večidel v Vaše roke položena. Če gledé na zelo različne kraje in zemljišča, ki jih imamo na Kranjskem, se držite povsod resnice in če tudi više komisije se bodo zvesto držale postavnih načel, verjemite nam, da se nikakor nimamo bati nesrečnega konca nove cenitve. Po tem pa mora še le prav na beli dan priti, kako krivičen je bil stari kataraster, prava pijavka naših zemljišč.

Zato še enkrat stopimo pred Vas in Vas prosimo, delajte na tanko, računajte z ozirom na vse okoliščine, za vsak račun pa si pripravite djanske dokaze, in končajte delo kmalu! Če Vam je v podporo cenitve treba natančnejih pozvedeb in dokazov, napravite se na pot v tiste kraje, ki Vam niso še do dobrega znani. Svoj okraj, kjer imate ceniti pridelke, morate popolnoma poznati, ne pa le od daleč, po govoricah družih ljudi. Za gotovo morate vedeti, kje da v Vašem okraju so najbolja, kje najslabeja zemljišča, kakošen je tu, kakošen tam svet, kajti vladni uradnik, če ne pozná Vašega okraja, utegne marsikaj napačnega trditi, temu

pa morete le z djanskimi dokazi podreti krivo mnenje; same besede: „to ni res“ ne pomagajo nič.

Če dokazete potrebo službenega potovanja v ta ali uni kraj svojega okraja, Vam predstojnik okrajne komisije zaradi malih potovanjskih stroškov, ki jih vlada plačati ima, ne more zabraniti potovanja, in ko bi jih on zabranil, vsaj Vam ostaja pot, da to dovoljenje od visoke deželne komisije zaprosite. Delajoči ud okrajne komisije ima za potrebne pozvedbe prav tisto pravico potovanja posvojem okraju, kakor vladni uradnik. Prav je sicer in tudi potrebno, da se državi (to je, deželam) ne delajo nepotrebni stroški, zato je tudi misliti, da udje okrajnih komisij niso še strašanskih partikularov položili vladi; al kar mora biti na korist službi in vestnemu njenemu spolnovanju, to se mora zgoditi.

Zato možje! na delo — z zaupanjem, da se kmetijstvu našemu olajša jarem starega katastra, in kmalu nova pravična cenitev na njegovo mesto stopi.

Razglas daril

za pokončevanje pomladanskih hroščev (kebrov) na Kranjskem.

Podpisani odbor ima od denarja, ki ga je dobil od hranilnice kranjske, še okoli 200 gold. razdeliti za pokončevanje kebrov.

Letos, kakor je podoba, bode v mnogih krajih pri nas na Kranjskem veliko tega škodljivega mrčesa, zato je želeli, da se mladi in stari prav pridno spravijo na lov in pokončanje tega sovražnika.

Vemo pa že od nekdanj, da se nekterim smešno zdi, če slišijo, da ta ali uni pokončuje kebre, češ, kaj bode revček za celo deželo opravil pri toliki trumi te živali, če jih tudi tavžent in tavžent pokončá!

Ta ugovor je pa ravno tako aboten, kakor uni, če bi kdo rekel: ker ne morem celega poslopja rešiti ognja, naj pa še hlev in pod pogorita. Ali ne veš, kdor tako govoriš, da ena sama babica zleze 40 do 50 jajčic, in da ta, kdor le 100 babic pokončá, pokončá 4 do 5 tavžent kebrov.

Mali trud pridnega pokončevanja kebrov po takem veliko dobička donáša kmetijstvu.

Zato podpisani odbor spet letos na znanje daje, da za zvrhoma napolnjeni mernik plača 30 krajc.

Zjutraj zgodaj in zvečer v hladu naj se otresa drevje, ki se ga otrpnjeni kebre držijo, okoli kterega si razgrnil rjuho. Kakor orehi ti padejo kebre doli, potem jih pomeči v žakelj in s kropom popari, da hitro poginejo.